

Obsah.

	Str.
Úvod: Idea husitského umění 1—2. — Obsah spisu a jeho rozdělení 3—4	1—4
Husitství a umění: Kulturní negace a chiasmus 5—7. Táboři a školy 7—8. Řemeslo (umění) a obchod 8—9. Smysl pro krásu, odpor proti nádheře 9—11. Destrukce husitství: vybíjení kostelů, ničení klenotů 11—14. Malířství: Odpor proti obrazům svatých 14—16. Archy 17. Husitské malířství: pavézy a štíty 17—19. Smysl pro malířství 20. — Hudba v kostele: rozbíjení varhan, užití zvonů 20—24. — Zpěv v kostele: ničení liturgických zpěvníků, jich zkáza i mimo válku a mimo husitství 24—32. Obliba zpěvu: zpěv obce, processí a hymny (Te deum laudamus) 32—38. — Umělá hudba: odpor proti „sladké“ melodii a vícehlasému zpěvu 32—41. — Lidový zpěv světský: mravní očista husitského života 41—44. Stavení zjevných hříchů 45. Světská píseň lidová zjevným hříchem, její úpadek 45—46. Poměr její k duchovní písni husitské 47. Umělost a lidovost této písně 47—48. — Instrumentální hudba: odpor proti ní 48—49. Lidoví hudebníci: píštěci a hudeci 49—50. Trubači ve vojsku a ve službách obce Pražské 50—51. — Závěr 52.	5—52

Část I.

Doba krise.

(1415—1419).

Úvod: Přehled vývoje po Husovi	55—57
I. M. Jakoubek ze Stříbra: Hus a Jakoubek 58. Jakoubkova osobnost, jeho theoretismus a radikalismus 58—62. Literární práce: její neumělecký ráz 63—65. Latinská a česká postilla 65—67. — Jakoubkova kulturní negace: odpor proti vědě a umění 67—71. Stavitelství 71. Malířství: druhy obrazů, jich nebezpečnost v množství a kráse, modloslužba; oprávněnost obrazoborectví 71—81. — Zpěv v kostele: Jakoubkova nehudebnost 81—82. Modlitba myslí a zpěv kněží 82—84. Opposice Jakoubkova proti zpěvu liturgickému 85—87. — Nutnost změny ritu: přítomnost Kristova ve svátosti oltární, nezávaznost církevní tradice 87—91. Úpadek ceremonií, jich odstranění 92—93. Schema nové mše: mše sv. Petra 93—94. Ornáty, processí 94—96. — Ritus a lid: Jakoubkova nelidovost, jeho odpor proti zpěvu lidu v kostele i proti duchovní písni 96—100. Domnělá jeho píseň „Jesu tui memoria“ 100—103. — Světský zpěv: kult dábla 103. Hříšnost	

	Str.
tělesné radosti 103—104. Tanec 104. Povinnost obcí staviti zjevné hřichy 105.	58—105
II. Od Husy k Táborství: Vývoj praxe 106. Vliv lidu 107. Všeobecnost vývoje, sklon k radikalismu, první stopy konservatismu 107—108. Charakter venkovského lidu 109. Husův styk s ním na Kozím 109. <i>Mše mimo kostel:</i> první impuls 110. Volnost místa pro bohoslužbu, viatik v husitství 110—111. Vliv změny místa na liturgii samu: jednoduchost okolí, převaha processí pod širým nebem 111—112. Jednoduchost v očích lidu předností, stává se principem: oltáře, obrazy, nádoby, roucha 112—114. Odpor proti simonii: proti placenému zpěvu, okázalostem pohřebním 114. Svěceniny, líbání míru 115. Přenešení novot i do kostela 116. — <i>Mše o velkém pátku:</i> druhý impuls 116—117. Nepravá mše, odpor proti ní 117—118. Traktát z r. 1417: hledání podstaty mše 118—119. Mše sv. Petra 120. Reforma mše o velkém pátku: nový způsob mše (mše sv. Petra) 120. Zkracování a zčeštění mše 121. Zpěv není podstatná součástka mše 121—122. — Důslednost lidu, radikální strana v okolí Kozího 122—123. Vědomý odpor proti dosavadnímu ritu 123—124. Demokratisace náboženského života: kázání a přijímání svátostí oltářní 125. Kněžství a hierarchie 125—126. — <i>Přijímání mimo mši:</i> třetí impuls 126. Pouhá konsekrace, poměr ke mši 127. Příklad prvotní církve: mše sv. Petra 127. Zpěv liturgický vyloučen, volnost zpěvu 127—128	106—128

Část II.

Táboři.

Úvod: Racionalismus a mysticismus, liturgie a zpěv, světský a duchovní ráz	131—132
I. Tábořská liturgie: Bratrstva, Táborství, jeho nejednotnost 133—134. <i>Odpor proti církevnímu ritu:</i> nálezeček lidský, lidem škodlivý, povinnost brániti se mu 134—136. Boj proti nádheře (ornátům) 136—138. Vznik mešního zpěvu: nálezeček papežů, liturgické zvyky 138—141. Hudební odpor proti liturgickému zpěvu 141. Liturgické knihy 141. Latina 142. Směšné posuňky, znamení kříže 143. Hromadění mše, druhy mše (mariánská, requiem) 144—146. — <i>Theorie Tábořského ritu:</i> Mikuláš Biskupec z Pelhřimova: eucharistický problem, nový pojem mše 146—149. Jan Němec z Žatce: poměr k Táborství, eucharistie 149—151. Václav Koranda, Bedřich ze Strážnice 151—152. Oficiální názor eucharistický u Tábořů 152. Důsledek: účelem mše přijímání svátost 153. — <i>Tábořská mše:</i> příklad Kristův, výjimky z příkladu poslední večeře 153—155. Ústroj Tábořského kněze 155. Místo bohoslužby (oltáře, nádoby, vůz ve vojsku pro bohoslužbu) 155—156. Obecnost mše: její srozumitelnost (vše na hlas a po česku), jediná mše denně v obci 156—157. Forma mše: Otčenáš, posvěcení, přijímání 158—160. Norma Tábořské mše 160—161. Zpěv a mše: mešní accidentalia 161—162. Ritus sv. Petra a ritus sv. Dionysia, jich poměr k Tábořské mši 162—164. Zpěvy při mši, ráz Tábořských písní 164—165. — <i>Jiné obřady:</i> svátosti, pohřby, svátky 165—167	133—167
II. Kněz Jan Čapek: Táboři: racionalismus a píseň 168—169. Jan Čapek v Klatovech 169. Poměr ke Korandovi 170. Styk s Husem na Kozím 170. Traktát o eucharistii z r. 1417 170—171. Jeho první píseň 171. — „ <i>Nuž křesťané viery pravé</i> “: zpěv dětí 171—172. Parafraze desatera, vlastní tvořivost Čapkova, modlitby, zárodky nových písní 172—174. Forma a nápěv písně v duchu Husově	

174—175. — „*Ve jméno božie počneme*“: o modloslužbě 175—176. Proti kultu svatých 177. Táborický ráz 177. Klanění se, vliv starších názorů netáborických 177—178. Umělost formy i nápěvu písně 178—180. — Čapkův radikalismus: názory o eucharistii 180. Čapkovy traktáty, jeho hádání o víru 181—182. Světské zájmy Čapkovy 182—183. Nutnost války, zpěv ve válce 183—184. Písně 184. „*Dietky bohu zpievajme*“: obsah, nejasnost formy, popěvek 185. Poslední zprávy o Čapkovi 185. Jeho význam 185—186 . . . 163—186

III. *Táborické písně duchovní*: Charakter Táborické písně: lidovost a českost 187—189. Její účel 189. Polemičnost a didaktičnost 189—190. Táborická píseň jako celek 190. Domnělí autoři Táborických písní: Mikuláš z Pelhřimova 190—192. Údaje Jana Blahoslava 192—193. Poměr husitských stran k Táborické písní 193—194. — 1. *Písně o spasení lidu na horách*: cesty na hory, jich význam 194—195. „Slychal-li kto od počátka“: proti kněžím, sociální tužby lidu 195—197. „Věrní se v bohu radujte“: o vytrvalosti v nové víře 197—198. „Radujme se, dočekavše“: idea shromažďování se na horách 198—200. Formy a nápěvy těchto písní 200—204. — 2. *Modlitby při mši*: zpěv při Táborické mši 204—205. „Otčenáš“: staršího původu 205—206. Parafraze Credo: „Věrmež v boha jednoho“ 206—208. Desatero: „Nebudeš mieti bohův jiných“ (Exodus 20), pěni písma 208—212. Písně o Desateru: „Nuž křesťané viery pravé“ (Čapek) a „Slyšte prikázanie božie“ 212—214. — 3. *Písně o pokání*: Táboři a zpověď 214. „Věrmež všickni v pána boha“: ospravedlnění člověka 214—216. „Křesťané z hriechův povstaňme“: nejednotnost písně, její polemičnost 216—219. — 4. *Písně o svátosti oltářní*: „Časy svými jistými“: o přijímání všech a každodenně 219—223. „Pro jedenie vyhnánie“ 223. „Bibli najprv otevruč“: obrana kalicha 223—225. „Věrní křesťané, silně doufajte“: proti transsubstanciačnímu dogmatu 225—228. — 5. *Písně o přijímání dítek*: Táboři a dítky, podávání jim svátosti oltářní 228—230. „Chvalmež boha vždy dobrého“ 230—232. „Jesu Kriste králi, pane zmilelý“ (o zpěvu dítek) 232—233. „Dietky mladéi staré“ 233—235. „Patřmež k bohu tak múdrému“ („Utecme se k Ježišovi“) 236—237. — 6. *Píseň na poděkování bohu*: „Dobrodénie pamatujme pána“: dík za milosti boží i vítězství českých vojsk 237—239. — Závěr 240 . . . . . 187—240

IV. *Zpěv a hudba ve vojsku*: Táborství a válka 241—242. Převaha Táborů v husitském vojsku 242. Rozvoj Táborství a myšlenka války 242—243. *Výzvy k boji*: Slyšte, rytieři boží 243—244. Allegorie sv. Bernarda: „Surge, miles Christi, surge“ 244—245. „Povstaň, povstaň veliké město Pražské“: proti králi Sigmundovi, síla výrazu 245—247. — *Hudba ve vojsku*: mravní přísnost, vyloučení zjevných hříšníků: písně oplzlé, pištci, dudáci 247—249. Troubení ve vojsku 249. Bubnování 249. Zpěv: zbožný zpěv, bohoslužba 250. Žižka o zpěvu 251. Zpěv k účelům vojenským: veselý pokřik při útoku 251—252. — „*Ktož jsú boží bojovníci*“: kritika textu 252—253. Text 15. a 16. století, jeho rozdíly, přesnost textu 15. století 253—256. Nápěv 15. a 16. století, původní rytmus nápěvu 256—263. Autor písně: omyl s Bohuslavem z Čechtíc 263—264. Píseň z okolí Žižkova 264—265. Obsah písně: vojenský řád 265. Vojensko-technická pravidla ve 3. dílu písně 266. Píseň k útoku na nepřítele 267. Táborický ráz: duchovně-světská píseň, její forma a nápěv 267. Význam písně 268. — Zpěvy na *poděkování bohu po vítězství* 268—269. Vjezdy do měst 269. Píseň na *uvítání vítězů*: „Dietky v hromadu se sendéme“ 270—272. *Popěvky*: „Nechte, kněží, requiem“ 272—273. „Nuž, mniškové, poskakujte“ 273. — *Výpravné písně o vítězstvích husitských* 273. Píseň o bitvě u Ústí: rukopis a tištěné texty

písní 273—278. Poměr autora k událostem 278; píseň na oslavu strany Pražské a šlechty 278—279; Sigmund Korybutovič 279. Současnost písně 280. Její nápěv 281—283.	241—283
V. <i>Pikartství. Adamitství</i> : Táborství a radikalismus 284. Negativnost Tábořských sekt 284. <i>Pikartství</i> : vývoj kultu svátosti oltářní 284 až 285. Sigmund Řepanský z Řepan 285—286. Martin Loquis: opo- sice proti svátosti oltářní a bohoslužbě, místo mše hody lásky, bez obřadů a zpěvů 286—288. Kněz Kvirin 288. Kněz Petr Kániš: pikartství a chiliasmus 288—290. Apokalypse 290. <i>Adamitství</i> : pomluvy o orgiích; hody lásky: zpěv Desatera; pantheismus: zpěv Otčenáše 290—293. Skonání věků 293	284—293

Část III.

Strany Pražské.

<i>Úvod</i> : složitost strany, rozdělení části na oddíl historický, popis liturgie a písně	297—298
---	---------

A. Přehled historický.

I. <i>Radikalismus v Praze. Jan Želivský (1419—1422)</i> : Zvláštní poměry Prahy: město a venkov 299—300. Intelligence v Praze, universita a radnice 300. Lid a jeho kompromisy 300—301. Počešťování měst, příliv lidu z venkova, lidový radikalismus v Praze 301. Převaha radikalismu na Novém městě 301. Universita sídlem reakce, její dekrety z r. 1417 302—303. Synoda r. 1418 303. Jakoubek ze Stříbra 304. — <i>Jan Želivský</i> : rysy jeho radikalismu 304. Jeho kázání 305. Souvislost jeho s Táborstvím 305. Politické tendence Želivského: kázání, píseň „Povstaň, povstaň, veliké město Pražské“ 306—307. Odpor proti Němcům a mistrům 307—308. Odpor Želivského proti obrazům 308—309. Obmezení zpěvu, ráz bohoslužby Želivského 309—310. Mše Pražského radikalismu 310. Želivský horlitel pro český zpěv 310. Čtení bible po česku 310. Duchovní píseň lidová 311. Želivský vůdcem lidu 311. — Táboři v Praze, příklad jich bohoslužby, rozdělení lidu, vzrůst radikalismu 311—313. Želivského snahy o součinnost stran 313—314. Artikule Pražské (obmezení zpěvu) 314. Synoda r. 1421: ornáty, obřady 314—315. Mešní ritus, liturgický zpěv, mše zpívaná po česku 315—317. Hodinky 317. Výnos velké obce Pražské 317 až 319. — Rozpor mezi Želivským a Jakoubkem ze Stříbra 319—320. Jakoubek ve sporu s Táboři 320—321. Jeho poměr k Želivskému 321. Jich roztržka 322. Želivského smrt 322. Pohřební zpěvy 322. — Radikalismus po smrti Želivského: Jakoubek, Petr Engliš 322—324	299—324
II. <i>Reakce v Praze. M. Jan Příbram (1422—1427)</i> : Vývoj husitské reakce 325—326. <i>M. Jan Příbram</i> 326. Jeho konservatismus ideový i osobní 326—327. Záliba jeho v církevním ritu a v slavnostní hudbě a zpěvu, odpor proti češtině 327—328. Jeho záliba pro šlechtu 328—329. <i>M. Křišťan z Prachatic</i> 329, <i>M. Prokop z Plzně</i> 329. <i>M. Petr z Mladenovic</i> 329. <i>M. Jan Papoušek</i> 329. Jich boj proti Tábořům 330. Vynucené ústupky v ritu (ornáty, obrazy) 330—331. — <i>Jana Příbrama</i> „Tractatus de ritibus missae“ z roku 1421 331. Jeho katolický ráz 332. Jednota ritu s církví 332—333. Bohoslužba na posvěceném místě (obrazy, světla, kadidlo) 333. Ornáty 334. Mešní obřady: potřeba slavného zpěvu (sboru) 334 až 335. Rád mše, počáteční modlitby, obětování, konsekrace (elevace), přijímání 335—336. — <i>Po smrti Želivského</i> : spory s Tá-	

- bory 336—337, Příbram a Jakoubek, hádání na Konopišti, vzrůst vlivu Příbramova 337—338. Artikule z r. 1424, poměr k synodě r. 1421, ustanovení o mešním ritu 338—341. *Synoda r. 1426*: poměr k synodě r. 1421 a k artikulům z r. 1424 341—342. Synoda o svátosti oltářní a kalichu, církevní tradice 342—344. Nařízení liturgická: mešní ritus, zařízení kostelní, ritus svátostí, mše za mrtvé 344—346. Stavení zjevných hříchů, obnova škol 346—347. *Synoda Roudnická*: arcibiskup Konrád a Příbram 347—350. Dogmatický základ, obnova starých řádů 350. Jednota s církví, shoda obřadů 350—353. Vrchol reakce a její pád 353 . . . . . 325—353
- III. *Vyrovnání. Jan z Rokycan (1427—1429)*: Převrat v Praze r. 1427 354—355. Jakoubek ze Stříbra a Jan z Rokycan 355. Rokycana: jeho lidovost, vliv na lid, kazatel 355—356. Poměr k Jakoubkovi 356. Jeho politická idea: převaha celku nad náboženskými stranami 356—357. Rokycana proti Příbramovi 357—358. Artikule z r. 1427 proti mistrům: dogmatická neurčitost, liturgický eklekticismus: vypuštění neoblíbených obřadů, čeština při mši; trestání zjevných hříchů 358—361. Rokycana správcem kněžstva 361—362. Spolek Prahy s Tábori, vojenský i diplomatický 362. Hádání na Žebráce 362. Šimona z Tišnova napomenutí k Čechům: změna liturgie v církvi, nutnost křesťanského řádu 363. Spory mezi městy Pražskými: kněz Jakub Vlk na Novém Městě 364—365. Spory o liturgii 365. Smír r. 1428 o řády bohoslužebné, dvojí liturgie v Praze 365—366. Nová situace r. 1429, spor o uznání Sigmunda za krále 366. Rokycanovy snahy o smíření se stranou Příbramovou 366. Smrt Jakoubka ze Stříbra 367. Poddání se strany Příbramovy: artikule z r. 1429, smlouva o zachování řádů 367. Rokycana správcem duchovenstva, arcibiskupským vikářem, mistrem 368. Spor s Novoměstskými, hádky Příbramovy s Englišem 368 až 369. Změna poměrů, nálada kompaktát 369. — Výsledek desítiletého vývoje: trojí liturgie v Praze, jich vzájemný poměr 369 až 370. Českost liturgie strany Želivského 370 . . . . . 354—370

B. Česká liturgie husitská.

- I. *Kancionál Jistebnický*: Nález rukopisu, jeho jméno 371—372. Kusost rukopisu 372—373. Jeho jednotnost: ne sbírka samostatných částí 373. Soustavnost jeho obsahu: 1. mešní zpěvy 373—374, 2. duchovní písně 374—375, 3. nešporní a j. zpěvy 375—376. Summa kostelního zpěvu, praktická liturgická kniha, duchovní píseň součástka kostelního zpěvu 376. Příslušnost k husitské straně: dosavadní rozpory 376—377. Kancionál strany Želivského, jeho datování počátkem let 20tých, jeho vznik v Praze 377—378. Poměr jeho k době 379. Vznik a způsob opisu starší předlohy 380. Městečko Jistebnice jako naleziště 380—381. Význam kancionálu 381—382 . . . . . 371—382
- II. *Čeština liturgickým jazykem*: Historický přehled rozvoje liturgické češtiny 383—386. Její zápas s latinou a konečný výsledek 386 až 388. — Liturgická čeština husitských jeptišek: uctění kříže na velký pátek 388—391 — Poměr husitské liturgické češtiny k překladům předhusitským: nezávislost a novost překladů husitských 391. Překlady bible (vulgata), žalmů a jiných textů 391—401. Otázka jednoty liturgické češtiny 401—403. — Princip překladatelský vzat z doby předhusitské: poměr překladu k nápěvu 403 až 404. Melodie nápěvu a deklamace textu 404. Starší princip překladů ve hrách velikonočních 404—407. — Staroslovanská bohoslužba: ideová nezávislost české liturgie 407—408. Kult sv. Cyrilla a Methoděje, poměr k řecké církvi 408—409. Klášter Emauzský, jeho význam 409—410. Českohlaholská bible z r. 1416 a její Nejedlý, Dějiny husitského zpěvu. II

- poměr k české liturgii 410-413. — Liturgická němčina u Husitů 413-414 383-414
- III. *Husitská mše česká*: Řády mešní, částky mše 415-417. Církevní rok husitský a zjednodušení repertoiru zpěvního 417-420. Bohatost zpěvů 421. Žalmy a zpěv 421. Responsoriální způsob 421. — 1. Introitus: liturgické zpěvy 422-423. Úprava nápěvů 423-427. Zvláštní české introity (o Husovi, o sv. Václavu) 427-429. 2. Kyrie eleison: změna v lidovou píseň duchovní 429-432. Tropy české 432-436. 3. Gloria: interpolace textů 436-437. Nápěv liturgický 437-439. Umělá skladba v duchu české školy skladatelské 439-443. 4. Epištola a evangelium: pění a zpívání 443 až 445. 5. Graduale. Alleluia: bohatost zpěvů 445-449. Nová graduale 449. Interpelace a tropy 449-452. 6. Sekvence (prosy): jich obliba a rozbor 452-454. Veliká noc již nám nastala 454 až 456, Zavítajž duše svatý 456-459, Chvaliž duše spasitele 459 až 460, Zdrávo tělo Krista pána uctitedlné 460-462, Chválena buď vždycky svatá Trojice 462-463, Všickni světi Serafín 463, Chvála tobě Kriste 463-464, Maria pauno zplozená z rodu královského 464, Všemohúci král mocí svítězilú 464-466. Zdráv buď otče dobrotivý 466-467, Abychme hodně pamatovali 467-470. 7. Credo: lidová píseň 470-473, liturgický chorál 473-474, umělá skladba 474-479. 8. Offertorium: liturgický chorál, jeho úprava, vznik nových zpěvů 479-484. 9. Preface: jich druhy 484-486. Responsorie 486-488. Preface vánoční 488-491, velikonoční 491-492, svatodušní 492-493, o jiných svátcích 494-497. Pater noster 497-498. 10. Sanctus. Konsekrace. Agnus 498-501. 11. Communio 501-502. 12. Ite, missa est 502-506. Závěr 506 415-506
- IV. *České hodinky a nešpory*: Opposice proti hodinkám 507-509. Jich relativní závaznost 509. Lidovost a zjednodušení husitských hodin 510. Dva nešpory a jitřní 511. Výběr zpěvů 511-512. — 1. Formy nešporních zpěvů: 1. Antifony a responsoře 512-513, 2. invitatoria 513-517, 3. Benedicamus 518-519, 4. žalmy: žalmové tony 519-523; Venite, exultemus 523-525; kantiky: Magnificat, Benedictus, symbolum Athanasii 525-526. Litanie 526. — II. Lekce: z evangelia, z církevních otců, z husitských traktátů 527 až 531. Modlitby 531. — III. Proprium de tempore: rozdělení církevního roku 531-532; 1. officium vánoční 532-539, 2. o nanebevstoupení 539-540, 3. svatodušní 540-541, 4. o božím těle 541 až 543, 5. o sv. Trojici 543-544. — IV. Za mír a déšť 544-546. Processí a pohřby 546-547 507-547
- V. *Obřady velikonoční*: Doba postu 548-549. 1. Pašije: Dramatický přednes, jednotlivé osoby a sbory 549-552. 2. Jitřní v pašijové dny 552-556. 3. Lamentace 556-557: a) z proroka Jeremiáše 557 až 561, b) o posledním soudu (dialogy spravedlnosti a milosrdenství) 561-564, c) o umučení páně (básně umělé, staršího původu) 564 až 567. 4. Obřady na velký pátek: uctění kříže, processí 567 až 571. 5. Obřady na bílou sobotu: svěcení vody, Exultet 571-575. 6. Slavnost vzkříšení 575-580. 7. Velikonoční nešpory 580-581 . 548-581
- VI. *Hymny*: Počet husitských hymnů 582-583. Metra 583. — Vánoční hymny: Příklad, lidský vykupitel 584, V jesličky ráčil jest položen býti 584 až 585. Velikonoční: Zdráv buď, sváteční a slavný dne 585-587, Vstalť jest nyní Ježíš z mrtvých 587-588. Svatodušní: Příklad, stvořiteli duše svatý 588. O božím těle: Zpievaj jazyk oslavného tajnost těla božieho 588-589, Dal jest Ježíš křehkým těla svého pokrm 589. — Fragmenty: o obětování Krista 589-590, o umučení páně 590, o kříži 590-591. Tě boha chválíme 591-592. — Hymnus o postu: Duchem svatým sme naučení 592-593. Narodzený od věčnosti z uotce (lidový nápěv) 593-594. Hymnus ve

černí: Kriste, jenž jsi světlem 594—596. Přejchod z hymnu k lidové písni 597 . . . . . 582—597

C. Lidové písně duchovní.

- I. *Písně obecné. Úvod*: rozdíl od písně Tábořské 598—599. Husitská píseň písní kostelní 599—601. — Písně obecné: 1. *Písně o spasení a pokání*: „Králi slavný, Kriste dobrý“ 601—606, „Padnúc na svá kolena“ 606—608, „Toť jest božie prikázanie“ 608, „Dnes hoďu tak přesvatého“ 608, „Pane bože, my k tobě voláme“ 609, „Poslúchajte, znamenajte, čoť se bude zpievati“ 609—613, „Stvořiteli nebe, země“ 613—614. 2. *Písně o přijímání*: „Buď bohu chvála, čest“ 614—616, „Mysl lidská, vstaň s věrností“ 616—618. 3. *Písně o kalichu*: „Pán Ježíš, náš spasitel“ 618—619, „Znamenaj, smysle sprostný“ 619, „Náš milý Jesu Kriste“ 620—621, „Kristovoť jest ustavenie“ 621—624, „Tvóřce milý, zžel se tobě“ 624, „Slyštež snažně, držiec vážně“ 625—626. 4. *Písně o pravém pokoji*: „Zhlédniž na nás, zmilelý pane“ 626—629 . . . . . 598—629
- II. *Písně výroční*: Písně k určitým slavnostem církevního roku 630 až 631. — 1. *Cyklické písně* o životě Kristově: způsob cyklu, forma textu, společný nápěv 631—633. „Kristov život znamenajme“ 632 až 633, cyklus 12 písní od vánoc do sv. Trojice 633—638. „Chval svého stvořitele“ 638—639. 2. *Písně velikonoční*: „Vstalt jest buh z mrtvých“ 639—640, „Vstalt jest Kristus z mrtvých král“ 640 až 641, „Vesely den nám nastal“ 641—642, „Pro tvé svaté vzkříšenie“ 642—643, „Radujme se všickni nyní“ 643—644, „Vstalt jest nyní Ježíš z mrtvých“ 644—646, „Pána Ježíše vzkříšenie budiž věrným utěšenie“ 646—647. — 3. *Písně mariánské*: „Zdráva, královno slavnosti“ 647—648. „Na čest panně cožť zpieváme“ 648, „Od ciesaře nebeského“ 649—650, „Divná milost božie“ 651 až 652, „Zdráva matko syna božieho“ 652—653. — Závěr 653 . . . 630—653
- III. *Písně vánoční. Koledy*: Ráz vánoční 654. Lidovost vánočních písní: „V řečeném městě Betlémě“ 655—656. „Za ciesaře Augusta“ 656 až 657, „Narozenie pána Jezu Krista“ 657—658, „Jedniem hlasem tiemto časem“ 658—659, „Z ustavenie zákona panna Maria“ 659 až 660. — Žáci a jich koledy 660—661. Zjednodušení koled: v počtu, v rouchu, ve zpěvích 661—662. Respekt k tradici 662 až 663. — Latinské zpěvy kolední: staré písně latinské 663—667. Pokusy o jich zčeštění 667. Nové písně latinské 667—671. — Vícehlasý zpěv v koledách: principy diafonie 671—673. Discantus a contrapunctus 673—676. Lidový vícehlas přirozených harmonií 677. — Hry kolední: dialogické spracování písní („Stalat se jest věc divná“) 678—683. — Žakovské koledy žebravé („More festi querimus“) 683—686 . . . . . 654—686
- Doslov . . . . . 687—688

Přílohy.

A. Liturgické zpěvy.

- I. *Ceská mše husitská*: 1. *Kyrie* 691—692, 2. *Gloria* 692—694, 3. *Sekvence*: Veliká noc již nám nastala 694—696, Zavítajž duše svatý 697 až 699, Chvaliž duše spasitele 699—703, Zdrávo tělo Krista krále 703—704, Chválena buď vždycky svatá Trojice 704—706, Všickni světi Serafin 706—707, Chvála tobě, Kriste 708—710, Maria panno, zplozená z rodu 710—711, Všemohúcí král mocí svítězilú 711—713, Zdráv buď, otče dobrotivý 713—714, Abychme hodně pamatovali

	Str.
714—717. 4. <i>Credo</i> : Věřím v jednoho boha 717—719, Otce všemohúcieho 719—721. 5. <i>Preface</i> 721—728.	691—728
II. <i>České nešpory husitské</i> : 1. <i>Žalmy a kantiky</i> : Venite o vzkříšení 729—731, Venite o nanebevstoupení 731—733, Venite o božím těle 733—735, Magnificat 735—736, Benedictus dominus 737, Symbolum Athanasii 737—743. 2. <i>Lekce</i> 743—748	729—748
III. <i>Obřady velikonoční</i> : 1. <i>Pašije</i> 749—761, 2. <i>Lamentace</i> 761—781, 3. <i>Exultet</i> 781—786	749—786
IV. <i>Hymny</i> : 1. Příklad lidský vykupiteli 787, 2. V jesličky ráčil jest položen býti 788—789, 3. Zdráv buď, sváteční a slavný dne 789—790, 4. Vstať jest nyní Ježíš z mrtvých 790—791, 5. Příklad, stvořiteli duše svatý 791, 6. Zpívej jazyk oslavného 792, 7. Dal jest Ježíš křehkým 792—793, 8. Duchem svatým jsme naučeni 793, 9. Narození od věčnosti z uotce 794, 10. Kriste, jenž jsi světlem 795—797	787—797

B. Duchovní písně obecné.

I. <i>Písně o spasení lidu na horách</i> : 1. Slychal-li kto od počátku 798—800, 2. Věrní se v bohu radujte 800—801, 3. Radujme se, dočekavše 802—803	798—803
II. <i>Písně kněze Čapka</i> : 1. Nuž křesťané viery pravé 804—805, 2. Ve jméno božie počněme 805—807, 3. Dietky, bohu zpívejme 808	804—808
III. <i>Modlitby (Táborské)</i> : 1. Věrmež v boha jednoho 809—810, 2. Nebudeš mieti bohův jiných 810—813, 3. Slyšte příkázanie božie 813	809—813
IV. <i>Písně o pokání</i> : a) <i>Táborské</i> : 1. Věrmež všickni v pána boha 814—815, 2. Křesťané, z hřiechův povstaňme 815—818	814—818
V. <i>Písně o spasení a pokání</i> : b) <i>Pražské</i> : 1. Králi slavný, Kriste dobrý 819—821, 2. Padnúc na svá kolena 821—822, 3. Toť jest božie příkázanie 823, 4. Dnes hodů tak přesvatého 823—825, 5. Pane bože, my k tobě voláme 825, 6. Poslúchajte, znamenajte 826—827, 7. Stvořitel nebe, země 828	819—828
VI. <i>Píseň o pravém pokojí</i> : Zhlédniž na nás, zmilelý pane!	829—830
VII. <i>Píseň na poděkování bohu (Táborská)</i> : Dobroděnie pamatujme pána 831—832	831—832

C. Písně o svátosti oltární.

I. <i>Táborské písně</i> : 1. Časy svými jistými 833—834, 2. Bibli najprv otevruce 835—836, 3. Věrní křesťané, silně doufajte 836—838	833—838
II. <i>Pražské písně o přijímání</i> : 1. Buď bohu chvála, čest 839—841, 2. Mysl lidská, vstaň s věrností 841—842	839—842
III. <i>Písně o přijímání dítek</i> : 1. Chvalmež boha vždy dobrého 843—844, 2. Jesu Kriste králi, pane zmilelý 845—846, 3. Dietky mladé i staré 846—848, 4. Patrmež k bohu tak múdrému 848—849	843—849
IV. <i>Písně o kalichu</i> : 1. Pán Ježíš, náš spasitel 850—851, 2. Znamenaj, smysle sprostný 851—852, 3. Náš milý Jesu Kriste 852—854, 4. Kristovoť jest ustavenie 854—857, 5. Tvórcě milý, zžel se tobě 857—859, 6. Slyštež snažně, držiec vážně 859—861	850—861

D. Písně výroční.

I. <i>Cyklické písně o životě Kristově</i> : 1. Kristův život znamenajme 862—869, 2. Chval svého stvořitele 869—870	862—870
II. <i>Písně vánoční</i> : 1. V řečeném městě Betlémě 871—872, 2. Za ciesaře Augusta 872—873, 3. Narozenie pána Jesu Krista 874—875, 4. Jedniem hlasem tiemto časem 875—876, 5. Z ustavenie zákona panna Maria 876—878, 6. Ježíš náš spasitel 878—879, 7. Přišel nám den veselý 879—881, 8. Magnum nomen domini Emanuel 882—	

Str.

883, 9. Puer natus in Bethleem 883—884, 10. Puer nobis nascitur 884—885, 11. Pueri nativitate 885—886, 12. Cum gaudio concurrere 887—888, 13. Nascitur de virgine 888, 14. Ezechielis porta 888—889, 15. Danielis propheta 890, 16. Nunc angelorum gloria 891—892, 17. In hoc anni circulo 892—894, 18. Koleda „More festi querimus“ 894—895	871—895
III <i>Písně velikonoční</i> : 1. Vstalť jest Kristus z mrtvých král 896—897, 2. Veselý den nám nastal 897, 3. Pro tvé svaté vzkříšenie 898, 4. Radujme se všickni nyní 898—899, 5. Vstalť jest nyní Ježíš z mrtvých 899—901, 6. Pána Ježíše vzkříšenie 901—902	896—902
IV. <i>Písně mariánské</i> : 1. Od ciesaře nebeského 903—905, 2. Divná milost božie 905—906, 3. Zdráva matko syna božieho 906—908	903—908

E. Písně válečné.

1. Povstaň, povstaň, veliké město Pražské	909—910
2. Ktož jsú boží bojovníci	910—911
3. Dietky, v hromadu se senděme	911—912
4. Píseň o bitvě u Ústí: Slušit Čechům spomínati	912—917

Rejstříky.

1. Rejstřík textů a nápěvů	918—929
2. Rejstřík jmen	929—938
3. Rejstřík věcí	939—951
Opravy	952